

Ordblind

-og hva' så?

En folder om håndteringen af ordblindhed på Åløkkeskolen

Kære elever og forældre

Jeres/dit barn er blevet testet ordblind og vil derfor få tilbud om forskellige hjælpemidler, som kan støtte læsning, afkodning og stavning i undervisningen. Herunder kan I læse lidt om, hvad ordblindhed er og om, hvordan vi støtter ordblinde elever på Åløkkeskolen.

Hvad er ordblindhed?

Ordblindhed beskrives som markante vanskeligheder med at læse og skrive. Vanskelighederne skyldes langsom og upræcis omsætning af bogstaver til lyde og omvendt. Ordblindhed kaldes også dysleksi.

At være ordblind/dyslektisk kan føre til vanskeligheder med læseforståelse og til færre læseerfaringer, som kan begrænse tilegnelsen af ordforråd og baggrundsviden. Derfor er det vigtigt, at elever, der testes ordblinde, støttes i deres læseudfordringer, så læseudfordringerne ikke spænder ben for elevernes læring.

Ordblindhed findes i mange variationer, og det skønnes, at mellem 3-7% af befolkningen er ordblinde i en eller anden form.

Hvad er kendetegnene for ordblindhed?

De overordnede kendetegn for ordblindhed er vanskeligheder med læsning, stavning og skriftlig formulering. Vanskelighederne betyder, at ordblinde som regel bruger *længere tid på at læse og skrive end ikke-ordblinde*.

Ordblindhed kan være arveligt, men kan springe generationer over.

Ordblinde kan være udfordret på:

- Vanskeligheder med talesproget. Svært ved at huske alfabetet og tabeller.
- Svækket arbejdshukommelse, det påvirker evnen til at huske ord. Arbejdshukommelsen tilhører den del af hukommelsen, som er forbundet med midlertidig lagring og bearbejdelse af information. Det kan f.eks. være svært at huske lange beskeder/instruktioner eller at genfortælle en tekst.
- Forsinket taleudvikling.
- Bruger i lang tid enkeltord i stedet for sætninger.
- Har svært ved at få styr på udtalen af ord med flere konsonanter (fx strømpe, springe, længst)
- Svært ved at tilegne sig fremmedsprog.
- Har vanskeligheder ved hurtigt at benævne ord.

Derudover kan børnene have en følelse af utilstrækkelighed ift. skolen. Det kan bl.a. komme til udtryk i overspringshandlinger som: "Jeg er træt", "Jeg keder mig", "Jeg har hoved-/mavepine", "Jeg gider ikke" Simplethen fordi det er svært at leve op til de faglige krav.

Man kan ikke slippe af med sin ordblindhed, men vanskelighederne kan afhjælpes. Dette kræver dog en målrettet indsats i form af træning/undervisning i brug af forskellige hjælpemidler.

NOTA

Dit barn skal meldes ind på **Nota.dk**. Nota er et gratis, digitalt bibliotek, hvor man finder bøger til frilæsning samt fagbøger, der bruges i undervisningen eller til opgaver. Indmeldelse sker via et link, som sendes til jeres mail. I mailen skal der underskrives med NemID. Derefter bliver den ordblinde oprettet som bruger. Det er vigtigt, at der fremover frilæses på Nota.dk i bøger, som passer til alder og ikke til afkodningsniveau. På den måde får man læseoplevelser, udvikler ordforråd, samt kendskab til den verden, man lever i.

Indmeldelse til NOTA sendes hurtigt efter ordblindetestens resultat. I bedes derfor være opmærksomme på, om I får en oplysningsblanket fra NOTA i jeres mailboks.

Der kan gå mellem et par uger til et par måneder med denne indmeldelse. NOTA sender tilmeldingen til læsevejlederen, når de har behandlet den, derefter godkender læsevejlederen indmeldelsen.

APP Writer

Ud over NOTA skal dit barn arbejde med **AppWriter (AW)**, som er et program, der bl.a. kan hjælpe med at stave og få læst tekster højt. På Åløkkeskolen lærer alle elever at bruge AW i 2. klasse, derfor er dette ikke et nyt program for jeres barn, men der er mange funktioner i AW, som barnet skal lære efterhånden. Der skal også introduceres til **diktering**, hvor man indtaler tekst på computeren. Det øver vi eleverne i hen ad vejen. Jeres barn bruger måske allerede diktering...

Man har fundet ud af, at ordblinde, som dikterer tekster, producerer længere tekster i et mere nuanceret sprogbrug.

Fra mellemtrinnet skal eleven lære **TxtAnalyser (TA)** at kende. TA kan hjælpe med grammatikken i tekster. Disse programmer benævnes ofte som **LST - Læse - Skrive - Teknologi** og er gratis programmer, som dit barn har adgang til på computeren.

Husk at arbejdet med Læse- skriveteknologiske hjælpeprogrammer kræver tålmodighed og skal ses som en løbende proces. Eleven skal bruge LST mest muligt i alle fag, det kræver tilvænning.

Mestring af LST giver dit barn mulighed for at være en aktiv og ligeværdig deltager i klassens læringsmiljø.

Hvor findes hjælp til programmerne?

Lærere vil hjælpe med Nota og læse-/skriveprogrammerne, men man kan også gå på <https://ordlab.dk/> og se små videoer af, hvordan programmerne virker.

Det kan være en god ide at melde sig ind i <https://www.ordblindeforeningen.dk/>

I kan naturligvis altid kontakte jeres barns lærere eller skolens læsevejleder på Aula.

Studiegruppe

På Åløkkeskolen har vi lavet en studiegruppe, hvor de ordblinde elever mødes. Her snakker vi sammen om, hvad det vil sige at være ordblind, drøfter de udfordringer, som kan være i hverdagen og har små kurser.

Hvad kan forældre gøre?

Det er vigtigt at anerkende dit barns læse- stavehandicap og støtte op om de tiltag, der tilbydes. Det kan du blandt andet gøre ved at:

- Opfordre dit barn til at være åben om udfordringerne ved ordblindhed.
- Opbygge et tæt samarbejde med skolen, således at dit barn mærker, at vi gør en fælles indsats.
- Stille krav til dit barns faglige udvikling, men vær realistisk med mål og forventninger.
- Støtte dit barn i at være selvhjulpen og uafhængig af andres hjælp.
- Støtte dit barn i at bruge "det digitale penalhus", så barnet nærmer sig samme vilkår som kammeraterne.
- Hjælpe med, at computeren hver dag er opladet og i tasken sammen med høretelefoner.
- Være opsøgende på app's, der evt. kan hjælpe dit barn.
- Se "det hele barn" og ikke kun udfordringerne med læsning og stavning.
- Være tålmodig...
- Ros, ros, ros.

Hvert forår, når ordblindetesten er gennemført og de "nye" ordblinde børn er fundet, indkalder skolen deres forældre til et fælles møde på skolen. Der skal ligeledes laves en handleplan for hvert ordblind barn, det sker i samarbejde mellem hjemmet og skolen.